

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อวิจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคประชาชนระดับท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลแกดำ อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม โดยผู้วิจัย ได้จัดลำดับ วิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำกับข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. ระยะเวลาในการวิจัย
8. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบล แกดำ จำนวน 4,226 คน (เทศบาลตำบลแกดำ 2550:8)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง การเลือกกลุ่มตัวอย่างได้จากการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยการใช้สูตร ทาโร ยามาเน (Taro. Yamane, 1973 : 727 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 101) ได้ ประชากรกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 365 คน ดังนี้

$$n = \frac{n}{1 + ne^2}$$

โดย n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน ประชากร

e แทน ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิด เท่ากับ .05

แทนค่าจากสูตร

$$n = \frac{4,226}{1 + 4,226 \times (.05)^2}$$

$$n = 365.41$$

เพื่อให้เป็นไปตามหลักของสถิติวิจัยจึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็น 365 คน เนื่องจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตตำบลแกดำ อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วย 10 ชุมชน ผู้วิจัย จึงใช้วิธีกำหนดสัดส่วน (Quota) ของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชุมชนเพื่อให้ทุกชุมชนมีโอกาสได้รับเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ดังนี้ ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับที่	ชื่อชุมชน	จำนวนประชากรในแต่ละกลุ่ม	จำนวนตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม
1	ชุมชนแกดำ	618	53
2	ชุมชนหนองไข่ดำ	434	38
3	ชุมชนขามหวาน	466	40
4	ชุมชนหัวขัว	596	51
5	ชุมชนโนนสีดา	382	33
6	ชุมชนโพธิ์ศรี	457	40
7	ชุมชนหมากดำ	343	30
8	ชุมชนบอน	246	21
9	ชุมชนแกดำกลาง	298	26
10	ชุมชนหนองโพด	386	33
รวม		4,226	365

จากตารางที่ 1 ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างง่าย (Simple Random sampling) โดยการทำสลากรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งของแต่ละชุมชนลงในกล่อง แล้วหยิบที่สลากขึ้นมาทีละรายชื่อพร้อมจดบันทึกไว้ และทำสลากเดิมลงในกล่อง แล้วจับขึ้นมาใหม่ ทั้งนี้เพื่อให้ทุกรายชื่อมีโอกาสถูกเลือกเท่าๆกัน ดำเนินการลักษณะนี้จนได้รายชื่อครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชุมชน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จาก การศึกษาทฤษฎี แนวคิด และเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยข้อคำถามได้ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ที่ ต้องการศึกษ โดยลักษณะแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นคำถามปลายปิดและปลายเปิด ด้วยการ ใช้ มาตรฐานส่วนประมาณค่า โดยคำตอบจะแบ่งเป็น 5 ระดับ แบบสอบถามมีอยู่ 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคประชาชนระดับท้องถิ่น 3 ด้าน ดังนี้ 1. การมีส่วนร่วม ในการเลือกตัวแทน 2. การมีส่วนร่วมในตำแหน่งต่างๆ 3. การมีส่วนร่วมในการแสดง ความ คิดเห็น

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด เกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของประชาชน เพื่อเสริมสร้าง และปรับปรุงแก้ไขการมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคประชาชนระดับท้องถิ่น ในเขต เทศบาลตำบลแกดำ อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม

3. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

3.1 การสร้างแบบสอบถาม

1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ขอคำแนะนำจาก คณะกรรมการที่ปรึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

2) สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยพิจารณาถึงแนวคิดให้ ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3) นำแบบสอบถามไปปรึกษาคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิใน สาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงในเชิงเนื้อหา (Content Validity) ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ได้แก่

1. ผศ. พูนศักดิ์ ศิริ โสม วุฒิการศึกษา กศ.ม. (สถิติประยุกต์) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมด้านการ วัดและประเมินผล

2. นายพิเชษฐ อรรถพร วุฒิกการศึกษา ร.ป.ม (นโยบายสาธารณะ) ตำแหน่ง ปลัดอำเภอ (เจ้าพนักงานปกครอง 6ว.) ที่ทำการปกครองอำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษาการวิจัย

3. นายวิชาญ ศรีษะ โศทร ศศ.ม (รัฐศาสตร์) ตำแหน่ง ปลัดอำเภอ (เจ้าพนักงานปกครอง7) ที่ทำการปกครองอำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษาสถิติ การวัดและประเมินผล

4. นายประมวณ ชาวเรือ วุฒิกการศึกษา กศ.ม. (บริหารการศึกษา) ตำแหน่ง ข้าราชการบำนาญ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษาการวิจัย

5. นางจันทิพย์ สุวรรณแสง วุฒิกการศึกษา ค.ม. (ภาษาไทย) ตำแหน่ง ครูชำนาญการ โรงเรียนแกดำวิทยาคาร อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษาสถิติ การวัดและประเมินผล

4) นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้วมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

3.2 การหาคุณภาพเครื่องมือ

1) นำแบบสอบถามไปตรวจสอบคุณภาพทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบล แวงนาง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 40 ชุด เพื่อนำมาหาความเที่ยง (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ด้วยการใช้อยู่ตรงของ (Cranbach' Alpha Coefficient) บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 99) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ทั้งฉบับ เท่ากับ .97

2) นำแบบสอบถามที่ได้มาแก้ไขปรับปรุง โดยคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษา

3) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงถูกต้องแล้ว ไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โดยทำการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยกำหนดขั้นตอนและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ “การมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคประชาชนระดับท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลแกดำ อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม” ดังต่อไปนี้

4.1 ขอนหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงนายอำเภอ แกดคำ เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากประชาชน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในเขตเทศบาลตำบลแกดคำ อำเภอ แกดคำ จังหวัดมหาสารคาม

4.2 ทำหนังสือ ขอความร่วมมือ ผู้ใหญ่บ้าน ในเขตเทศบาลตำบลแกดคำ เพื่อขอข้อมูลบัญชี รายชื่อของกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นผู้ที่มีสิทธิ์ในการเลือกตั้ง ในเขตเทศบาลตำบลแกดคำ อำเภอแกดคำ จังหวัดมหาสารคาม

4.3 ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามประชาชนกลุ่มตัวอย่าง ในเขตเทศบาลตำบลแกดคำ อำเภอแกดคำ จังหวัดมหาสารคาม และผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถาม เมื่อครบกำหนดเวลา ที่นัดหมายกับกลุ่มตัวอย่าง ตามจำนวน 365 คน

5. การจัดการกระทำกับข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการ ประมวลผลข้อมูล ดังนี้

5.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถามหลังจากการเก็บรวบรวม แบบสอบถามได้ครบจำนวนของกลุ่มตัวอย่าง

5.2 นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์แล้ว มาลงรหัสวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่อง คอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสถิติสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยคำตอบจะ แบ่งเป็นมาตรวัด 5 ระดับ กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2547: 102-103)

ระดับความคิดเห็นมากที่สุด	ให้	5 คะแนน
ระดับความคิดเห็นมาก	ให้	4 คะแนน
ระดับความคิดเห็นปานกลาง	ให้	3 คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อย	ให้	2 คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	ให้	1 คะแนน

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สำเร็จรูปในการประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการดังนี้

- 6.1 นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง
- 6.2 นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์แล้วลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding form)
- 6.3 กำหนดค่าเฉลี่ยโดยใช้จุดทศนิยมสองตำแหน่ง ซึ่งแปลความหมายตามเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102 -103) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	แปลความหมาย	ระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	แปลความหมาย	ระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	แปลความหมาย	ระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	แปลความหมาย	ระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	แปลความหมาย	ระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด

7. ระยะเวลาในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยระหว่างเดือน มกราคม - พฤษภาคม 2552

8. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัย “การมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคประชาชนระดับท้องถิ่นในเขตเทศบาล ตำบล แกด้า อำเภอแสด้า จังหวัดมหาสารคาม” ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลในโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปดังนี้

- 8.1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
- 8.2 การวัดระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคประชาชนระดับท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลแสด้า สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)
- 8.3 การทดสอบสมมุติฐาน เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคประชาชนระดับท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลแสด้า ดังนี้

- 8.3.1 การทดสอบสมมุติฐานเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคประชาชนระดับท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลแกดำ จำแนกตามเพศ สถิติที่ใช้ ได้แก่ t -test
- 8.3.2 การทดสอบสมมุติฐานเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคประชาชนระดับท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลแกดำ จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา สถิติที่ใช้ ได้แก่ F -test (One-way ANOVA)
- 8.3.3 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ และ อภิปรายเชิงพรรณนาความ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY